

Terijoen seurakunnan ja kirkon vaiheita

Jaakko Mäkelä

- 1.12.1903 alkoi seurakunnallinen toiminta Terijoella.
- 29.10.1905 vihittiin tarkoitukseensa "vanha hautausmaa".
- 6.12.1908 toimitti piispa Colliander kirkon juhlallisen vihkimisen.
- 1.5.1909 Terijoki tuli itsenäiseksi kirkkoherrakunnaksi.
- 15.7.1928 vihittiin "uusi hautausmaa".
- Lokakuussa 1939 terijokelaiset evakuoitiin Heinolaan.
- 26.11.1939 tuomiosunnuntaina pidettiin viimeinen jumalanpalvelus.
- 30.11.1939 kirkko jäi ehjänä vihollisen haltuun.
- 1.6.1940 siirtyi kirkkoherranvirasto Heinolasta Järvenpään.

Syyskuussa 1941 tulivat suomalaiset joukot Terijoelle. Kirkko oli muutettu elokuvateatteriksi: torni oli purettu, kellot hävinneet, ikkunat murattu umpeen, alttaritaulu ja urut hävinneet. Jatkosodan aikana kirkossa järjestettiin jumalanpalveluksia sotilaille ja vähäiselle siviiliväestölle, joka oli saanut muuttaa sotatoimialueelle. Syksyllä 1941 perustettiin sankarivainajille kirkkopuistoon hautausmaa, johon haudattiin sodan aikana 75 terijokelaista sankarivainajaa.

21.5.1944 kirkkoherra Väinö Mutru toimitti sankarihautausmaan vihkimisen.

22.5.1944 pidettiin viimeinen Terijoen seurakunnan jumalanpalvelus kirkossa ja kirkko suljettiin.

10.6.1944 alkoi venäläisten hyökkäys. Neuvostohallinto muutti kirkon jälleen elokuvateatteriksi.

31.12.1949 lakkautettiin Terijoen seurakunta, kuten muutkin siirtoseurakunnat.

Perestroikan aikana tuli seurakunnallinen toiminta mahdolliseksi Neuvostoliitossa. Seurakunta kokoontui yksityiskodeissa, kirjaston kokoushuoneessa jne. 1990-luvun alussa muodostui Järvenpään seurakunnan keskuudessa "Terijoen seurakunnan tukiryhmä". Samanlainen tukiryhmä muodostui Hämeenlinnan rovastikunnan alueelle. Tukiryhmät järjestivät humanitääristä ja hallinnollis-taloudellista apua. Seurakunta on saanut myös tukea Lappeenrannan Kansanlähetykseltä, jonka piiristä olivat ensimmäiset seurakunnan hoitajat, joiden tehtävänä oli perehdyttää uutta seurakuntaa hallinnon ja talouden hoitoon.

8.12.1990 pidettiin ensimmäinen jumalanpalvelus sodan jälkeen elokuvateatterilta vuokratussa kirkossa suomalaisen avustusretken vieraillessa Terijoella.

19.8.1991 Järvenpään ja Zelenogorskin välinen ystäväkaupunkisopimus hyväksyttiin Järvenpään kaupunginvaltuustossa.

16.10.1991 rekisteröitiin Inkerin Kirkon Zelenogorskin luterilainen seurakunta.

18.3.1993 päätti Järvenpään kirkkoneuvosto, että yhteydet ystävyysseurakuntaan

Zelenogorskiin hoidetaan "Terijoki-tukiryhmän" kautta.

1.6.1993 pidettiin Järvenpään ja Hämeenlinnan tukiryhmien yhteinen kokous. Tukiryhmään tulivat kuulumaan Järvenpään seurakunta ja Hämeenlinnan rovastikunnan seurakunnat: Hämeenlinna-Vanaja, Hauho, Hattula, Kalvola, Renko, Tuulos, myöhemmin myös Kangasalan seurakunta sekä asiantuntijajäsenenä Teri-Säätiö ja Terijoki-Seura ry.

24.7.1993 paljastettiin sankarivainajien muistokivi kirkkopuistossa. Entisten terijokelaisten lisäksi oli läsnä paikallishallinto ja nykyterijokelaisia.

28.8.1998 luovutettiin kirkko Zelenogorskin seurakunnalle.

12.12.1998 Zelenogorskin seurakunta järjesti kirkon 90-vuotisjuhlan, samalla juhlittiin kirkon luovutusta seurakunnalle ja remontin alkamista. Juhlaan osallistuivat seurakuntalaisten, entisten terijokelaisten ja tukiryhmäläisten lisäksi paikallishallinto ja paikallisen ortodoksisen seurakunnan edustajia. Tukiryhmän seurakunnat päättivät osallistua Teriojen kirkon entisöintiin ja valitsivat keskuudestaan "remonttiryhmän".

1999 - 2004 tehtiin kirkon ulkopuolinen korjaus: kuntokartoitus, suunnittelutyö

ja arkkitehtikuvat sekä hankittu rakennusluvat, kattovasat on uusittu ja lahosuojattu sekä vesikatto uusittu ja maalattu, ullakon eristeet on uusittu, torni on rakennettu, umpeen muuratut ikkunat on avattu ja uudet karmit, pokat ja lasit on asennettu, alakerran ikkunoihin on asennettu suojakalterit, ulkorappaus korjattu, ulkomaalaus tehty, ulko-ovet uusittu, viemäri on tuotu rakennukseen ja wc-tilat rakennettu. Lisäksi kirkon sähkö- ja puhelinkaapelit on uusittu.

18.5.2003 kirkonkellojen ensimmäinen soitto ja Zelenogorskin seurakunnan 10-vuotisjuhla. Kellot hankittiin yksityisrahoituksen turvin.

2007 - 2008 sisäpuoliset työt: parvekkeiden kannatusvasat tarpeellisiin osin vaihdettu ja kannatustolpat uusittu, kirkkosalista erotettujen toimistohuoneiden ja keittiön väliseinät rakennettu, tarpeelliset lisäovet asennettu, vanhat ovet kunnostettu, kupolin ja seinäpintojen rappaukset

ja maalaukset on uusittu, sakastin lattia, seinät, katto kunnostettu, kirkkosalin ja sivuhuoneiden lattiat uusittu, sähkö-, lämpö- ja vesijohdot uusittu, lämpökeskus uusittu, kiinteät valaisimet asennettu, palohälytyslaitteet asennettu.

2008 kalustaminen ja pihatyöt: (kesken) keittiökalusteet, keittiökoneet, astiastot, saarnatuoli, alttarikaide, kirkon penkit, pöydät ja tuolit, matot, päävalaisimet. Kolmannen vaiheen tarvikkeista on suuri osa saatu lahjoituksina.

Pääosa korjaustyön rahoituksesta on tullut tukiryhmän seurakunnilta. Korjaustyötä ovat tukeneet Tikkurila, Ikea, Helkama, K-rauta, Tampereen hiippakunta, Zelenogorskin ortodoksinen seurakunta, useat yksityiset henkilöt ja yritykset.

Tukiryhmän jäsenet:

Jaakko Mäkelä	puh.joht., Järvenpää
Jouko Hyvärinen	siht., Järvenpää, hallintosihteeri
Anneli Packalen	Järvenpää
Miika Heikinheimo	Järvenpää, kappalainen, ystävyysseurakuntatyö
Olli Torkkeli	Teri-Säätiö
Esko Toiviainen/Jukka Marttinen	Terijoki-Seura
Marketta Lehtonen	Hämeenlinna

Heikki Vallinheimo Hauho
Jatta Heporauta Kalvola
sekä tukiryhmän jäsen seurakuntien kirkkoherrat

Remonttiryhmän jäsenet:

Jaakko Mäkelä puh.joht., Järvenpää
Kari J.Hietala siht., Järvenpää, talousjohtaja
Olli Torkkeli Järvenpää
Markus Saari Hattula, rovasti
Heikki Vallinheimo Hauho
Jouko Pulkkinen rakennusmestari, projektin vetäjä ja työn valvoja
sekä jäsen seurakuntien kirkkoherrat

Vuoden 2007 viimeiseen urakkavaiheeseen nimetyt lisäjäsenet:

Jukka Virkki Järvenpää
Pekka Luuk Järvenpää
Arto Hyppönen Järvenpää, kiinteistöpäällikkö